

"Fastelavn". - Fortælling af Adolf Rosenkilde.

Fastelavn

af

Adolf Rosenkilde

Fra

Mellem Saisonerne

1. Del

Fra side 50 og til og med side 55

Udgivet af Forlagsbureauet i Kjøbenhavn i 1872

Så nåede vi da Fastelavn 1860. Den lystige Karnevalstid feires nu i det katolske Syden, hvor Ungdommen ivrig kappes om at levere det bedste Bidrag til Underholdningen: De unge Mænd gennem de kaade italienske Masker og de deilige Piger ved mangfoldige Tryllemidler, for at vinde Skjønhedens høie Pris. Den forsultne Pjerrot og den graadige Polichinel holde sig nu skadesløse for den kommende Faste, medens den glødende Italienerinde i dette brogede fantastiske Liv med sine Elskovseventyr og henrykkende Dandse i de skønne Foraarsaftener til Mandolinens og Tamborinens Klang samle rigt Stof til glade Erindringer, som stiltiende drages frem til Livsophold og Værn imod den lange Fastetids Stilhed og Kjedsommelighed. I vort kolde protestantiske Norden, hvor man ikke gaaer en saadan Poenitens imøde, behøve vi ikke saaledes at koncentrere Nydelsen i et vist Tidsrum, ligesom vi ogsaa meget skulle *protestere* imod at møde under aaben Himmel i lette Gevandter og flagrende Klædebon, naar Sneen piber under vore Fødder, og Thermometret har naaet 13 Grader under frysepunktet. det gaaer imidlertid ikke an at sige, at vi ere aldeles uden Karneval. Vi have unegtelig et saadant, men uendelig fortyndet og *en miniature*; selv paa offentlig Gade. Smaa forkrøbne, af Kulden forkomne Maskefigurer snige sig langs med Husene og aande Varme i de forfrosne Fingre. Det er det store Karnevals yderste Forposter mod Nord. Det er den mest grimaserede Lystighed, man kan tænke sig. Den uhyre store Maske skjuler et Barneansigt, der speider efter en eller anden Velgjører, der mulig vil kaste en Skjærv i den fremrakte Bøsse.

De staaede Typer ere en Matros, en Pjerrot, en med Blaarparyk forsynet Baldame, der ved sine skrækkelige Unoder tilstrækkeligt forraader, at der stikker en Dreng under Skjørterne, samt endelig en høitstaaende Militair. Denne sidste Figur tildrager sig i Almindelighed den største Opmærksomhed. Den Smaa er næsten skjult i et Par enorme Fiskerstøvler, som Faderen velvilligt har overladt ham til denne Expediton. Den ubetydelige Rest af Generalen, der stikker frem af Skafterne, er udrustet med Epauletter af Hvidkaalsblade paa Noget, der skal ligne Uniformsfrakke; trekantet Papirshat over Alongeparykken af Blaar, der naturligvis strax ved Begyndelsen af Festen er i den sørgeligste Opløsningstilstand. At skrabe nogle Skillinger sammen til Lystigheden om Eftermiddagen er Formaalet for disse Maskefigurers ivrigste Bestræbelser. En anden Gjenstand for Spekulation frembyder Opgangen til Børsen. Mendens de store Summer omsættes inde i Børssalen, omsættes de smaa paa en mere ligefrem Maade. Indenfor Muren stille de høimodige Givere sig og kaste Skillinger til den graadige Mængde nedenfor, der med Dødsforagt kaster sig i Stenbroen for at tilegne sig en Styver, som imidlertid stadig tilfalder den Heros, der her udøver den Stærkeres Ret; alt dette er dog kun den Svageste Side af vor Fastelavnsløier. Vi have ogsaa en mere glimrende. Medens vor *Beau-monde*, *Demin-monde* og forresten alle Lysthavende, der imod et passende Vederlag kunde lokke nogle brogede Klude ud af de fristende Vinduer hos Eierne af Maskeradegarderobes, forlyste sig i Casinos *Carneval* og paa *Bal masque* i Hofteatret, medens Phønix og andre Localer indbyde det Publicum, der holder af en jævner Tone, øves i denne Tid og da fornemmelig selve Fastelavns Mandag de mere ridderlige Øvelser og Kraftprøver i det Frie, hvor man uden en saadan djærv Motion neppe vilde være istand til i denne kjølige Temperatur at

holde Humeuret vedlige. At slaae Katten af Tønden er principaliter det Hverv, som kalder den danske Ungdom til Vaaben paa denne Dag. Vore barbariske Forfædre, som saa gjerne vilde have, at Dyrene skulde dele deres Glæde, puttede virkelig en Kat i Tønden, medens Andre adspredte sig med at trække Halsen af en Gaas. Denne Skik har man forladt. Kattens Stilling i Samfundet er bleven sikrere. Mis sidder nu med Tryghed og i fuld Bevidsthed om sit borgerlige Værd i Loftslugen og betragter lidenskabsløst det hele Skuespil.

Rundt om i Landet holdes i denne Tid saturnalske Lystigheder, Dands og Svir. Særlig fortjener her i Kjøbenhavns Omegn at nævnes et Veddeløb, som i lang Tid har været eiendommelig for Søllerød-Eggen; 20 unge Piger blive opstillede med lige lange Mellemrum paa en Strækning af en halv Mil. Nu er Opgaven for de unge Karle at stille en saa udholdende Løber, at han, der løber samtidig med den første Pige, som kun har at tilbagelægge Strækningen, indtil hvor den næste Pige er placeret, og hvorfra denne altsaa begynder Løbet med friske Kræfter og saa fremdeles, kan naae det fastsatte Maal førend den sidste Pige. Lykkes det karlen, da er han Dagens udkaarne Helt. Hans Villie er Lov for de unge Karle, ligesom han ogsaa nyder overordentlige Begunstigelser af det smukke Kjøen.

Som bekjendt er Valby det Punkt, hvor de djærveste Fastelavnsløier gaae for sig. Hvis Du Fastelavns Mandag passerer Vesterbro, vil Du sikkert finde den hele Strækning til Valby ligesaa opfyldt af Fodgjængere og Vogne, som Strandveien paa en Søndag i Dyrehavstiden.

Der, saavelsom i mange andre Landsbyer, samles den lysthavende Ungdom og andre Spadsmagere tidlig paa Formiddagen, festligt smykkede eller naragtig udmeiede, for tidligt at gjeste de velhavende Gaardmænd, som pligtskyldigst frembyde, hvad Huset formaaer af diverse Drikkevarer for at "animere" Stemningen til den forestaaende Kamp med Tønden. Det er den snilde Kromand, som i sin velforstaaede Interesse er Sjælen i disse Foranstaltninger, der lokke saamange Nysgjerrige til hans gjestfri Arne. Han er paa denne Tid i glimrende Humeur og særdeles underholdende. Da han som alle andre Dødelige sætter megen Pris paa at være i godt Humeur, lader han det sjelden beroe med denne Dags Lystighed, men troer at kunne spore en særdeles Trang hos Befolkningen til, at der berammes en passende Dag til et Skuespil af en anden Art; Den velbekjendte Stikken til Straamanden.

Med Undtagelse af den omtalte mindreaarige Karrikaturer, der sporadisk vise sig paa Kjøbenhavns Gader Fastelavns Mandag, frembyder Byen iøvrigt Intet, der minder om Karneval, det vil sige, ved Dagen. Om Natten derimod kan man være heldigere.

For et Par Aar siden havde jeg bivaanet et Bal paa en Gaard en Miils Vei fra Byen. En Kreds af fortræffelige Mennesker, hvoriblandt en Mængde nydelige unge Piger, gjorde denne Aften til en af de behageligste af den Art, jeg har tilbragt. Ballet endte ligesaa frisk og muntert, som det var begyndt. Efterat have kjørt en Timestid i en deilig lys Vinternat naaede jeg Kjøbenhavn omtrent 5½ og sprang af Vognen ved Ravelinen for at skaane Kudsken, der skulde tilbage igjen, for et stykke af Veien. Det var Morgenen efter Fastelavns Mandag. De besynderligste Skikkelser viste sig paa Veien til Byen. Forrevne Sylfider og Hyrdinder, som et tyndt Shawl eller en let Kaabe kun maadelig beskyttede mod Kulden, humpede forknytte og udasede hjem, formodentlig efter en Maskerade paa Kolossæum. Enkelte maskerede Herrer saaes ogsaa hist og her, hvis militære Hovedbedækning gave dem Udseende af Marodeurer efter et tabt Slag. Trætte af Dagens Byrde slingrede de med usikre Skridt mod Byen. Deres stille og spagfærdige Væsen kontrasterede mærkeligt mod deres bizarre

Dragter, der absolut gjorde Fordring paa et overstadigt Humeur, som disse natlige Masker aldeles maae have tilsat i Valby eller Kolossæum. Nede paa Stadsgraven færdedes nogle Skikkelser, som endnu ikke havde sagt Glæden Farvel. En undersættelig Karl med Oberstsepauletter og trekantet Hat, samt en ærværdig gammel Munk med graat Skjæg, havde været saa heldige at finde en Glidebane, hvorpaa de - som det tekniske Udtryk lyder - kogte Ærter i den aarle Morgenstund, medens en tre Alen lang Amagerkone stod paa Hovedet i en Snedrive, formodentlig for at kjøle sig af efter et "animeret" Bal. - Selve Byen frembød lignende Syn, efterat Phønix og deslige nitide Circler havde opløst sig henimod Morgenstunden. *Woila tout!* Saaledes omtrent er Karnevalet i og omkring Kjøbenhavn.

----- 0000000 -----